

OBSAH

Předmluva k druhému vydání	10
--------------------------------------	----

Předmluva k třetímu vydání	11
--------------------------------------	----

I. díl

Úvod do obecné psychologie	18
--------------------------------------	----

DUŠEVNÍ ŽIVOT, PŘEDMĚT A METODY PSYCHOLOGIE

I. Globální pohled na duševní život	15
1. Ilustrace problematiky	15
2. Vývoj nervové soustavy jako podmínka vývoje psychiky	21
3. Materiální substrát duševna	24
4. Dědičnost a prostředí	26
II. Předmět psychologie	29
III. Systém psychologie, její pracovní oblasti	30
IV. Metody psychologie	35
V. Psychofyzilogické metody	42
VI. Přehled psychodiagnostických metod	44

UVEDENÍ DO ZÁKLADNÍCH POJMŮ OBECNÉ PSYCHOLOGIE

I. Osobnost, psychické procesy a stavy	46
II. Procesy gnostické	47
1. Vnímání	47
Dolní práh popudový	52
Horní práh popudový (terminální limen, absolutní práh)	52
Reakční čas	53
Vztahy mezi vjemy	54
Smyslové podněty v diagnostice	55
2. Představování	57
Představy	57
Asociace představ	59
3. Obrazotvornost (fantazie)	61
4. Paměť	62

5. Učení a teorie učení	64
Zapomínání	67
Paměť a učení	68
Vědomosti a dovednosti	70
Některé zvláštnosti mnestických procesů	71
6. Myšlení a řeč	71
Analýza a syntéza	72
Abstrakce a determinace (konkretizace)	72
Indukce a dedukce	73
Pojem a vědecké poznání	73
Geneze myšlenkových pochodů	74
Řeč	74
7. Mentální úroveň (inteligence, intelekt)	75
Testy inteligence	76
Defektní mentální úroveň	80
8. Pozornost	82
III. Motivace a volní procesy (vůle)	84
1. Pudy (růst potřeb)	86
2. Vývojová řada chování	89
3. Zájmy a hodnoty (ideály).	91
Sebeusmrcení	93
4. Volní akt	95
5. Volní jednání (volní činnost)	97
6. Pracovní křivka	97
7. Činnost a pohyby	98
8. Intenzita volního úsilí	99
9. Panické jednání (reakce)	99
IV. Emotivita	101
V. Vědomí a fázové stavy	106
1. Spánek synchronní a paradoxní	108
2. Sen a snění	108
3. Hypnóza	110
VI. Osobnost	113
1. Pojem osobnosti	113
2. Některé teorie osobnosti	116
3. Typologické teorie osobnosti	117
4. Faktorový model osobnosti	122
5. Psychoanalytický (dynamický) model osobnosti	123
6. Současná problematika psychologie osobnosti	124
7. Osobnost, temperament, charakter	124
8. Osobní tempo	125
9. Interpersonální vztahy	127
VII. Náčrt vývojových etap lidského života	132
VIII. Stručný přehled hlavních fází lidského duševního vývoje	134
1. Rané dětství do 3 let	134
2. Děti předškolního věku (3–6 let)	135
3. Školní období	135
4. Prepuberta	136
5. Puberta a adolescence	137

6. Dospělost	138
7. Presenium a senescence	138
Období presenia	139
Období senia a senescence	140
IX. Normalita a abnormalita osobnosti	141
PSYCHOLOGIE A JEJÍ HISTORICKÝ VÝVOJ	145
I. Česká a slovenská psychologie	149
II. Některé směry v moderní psychologii světové	151
1. Hlubinná psychologie	152
2. Tvarová a celostní psychologie	156
3. Duchovědná psychologie a personalismus	157
4. Psychologie chování – behaviorismus	158
5. Sovětská psychologie novodobá	159
6. Kybernetika v lékařství a psychologii	163
III. Několik slov o významu experimentální psychologie	166
II. díl	
Základy psychologie v lékařství	169
ÚVODEM	
1. Psychologie ve zdravotnictví	171
2. Příčiny opožděného rozvoje zdravotnické psychologie	174
Rozdíly mezi postojem lékaře a nemocného	175
I. Psychologie nemocného	176
1. Autoplastický obraz nemoci	176
2. Ambivalentní prvky při prožívání nemoci	177
3. Kult nemoci	178
4. Podmíněnost autoplastického obrazu nemoci	178
5. Postoj pacienta k nemoci	184
6. Psychosomatické vztahy	187
Psychosomatické vztahy v patologii	191
Typy psychosomatických poruch	193
7. Bolest	196
8. Strach a úzkost	200
Zdroje strachu	201
Tělesné příznaky strachu a úzkosti	203
Prevence strachu	203
9. Pocit méněcennosti	204
10. Prožívání nemoci v čase	206
11. Vitálně ohrožený nemocný	208
12. Umírání a smrt	210
II. Psychologie zdravotníka	215
1. Iluze a deziluze	215
2. Osobnost zdravotníka	216
3. Vztah mezi lékařem a nemocným	218
4. Vztah sestry a nemocného	222

5. Profesionální psychická deformace	223
6. Lékařské chyby	226
7. Povinnost mlčenlivosti	227
8. Dary a úplatky	229
9. Únava	231
10. Iatropatogenie	231
III. Nemocný a zdravotnické prostředí	243
1. Prostedí jako léčebný činitel	243
Léčebně ochranný režim	243
2. Vztahy mezi nemocnými	261
3. Hospitalismus	263
4. Psychologie přfbuzných a návštěv	266
5. Psychologie léčby a léků	269
6. Požívání alkoholických nápojů nemocnými	275
IV. Speciální problémy lékařské psychologie	276
1. Psychologie prevence a hygieny	276
2. Psychologie zdravotní výchovy	279
3. Psychologie pracovního posuzování	280
4. Speciální lékařská psychologie jednotlivých oborů	282
Chirurgie	282
Plastická chirurgie	287
Ortopedie	287
Gynekologie a porodnictví	288
Vnitřní lékařství	291
Infekční nemoci	292
Ftizeologie	292
Revmatologie	294
Onkologie	294
Neurologie	295
Psychiatrie	295
Sexuologie	295
Dermatologie	296
Venerologie	298
Oftalmologie	299
Otorinolaryngologie	299
Pediatrie	300
Gerontologie	304
Stomatologie	305
Patologická anatomie	307
V. Duševní hygiena	307
1. K historii duševní hygieny	307
2. Ekonomickospolečenské podmínky	311
3. Praktické uplatňování duševní hygieny	318
4. Metody a organizace duševní hygieny	322
VI. Psychoterapie	323
1. Podstata psychoterapie	323
2. Několik pohledů na novodobou psychoterapii	326
3. Současné psychoterapeutické koncepce	329
4. Metody psychoterapie	331

5. Několik poznámek k psychoterapii dětí	339
6. Psychoterapie v ordinaci praktika	342
Hlavní zásady jednoduchého psychoterapeutického postupu	342
Literatura	345
Rejstřík	355